

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Sodalitatis B. Mariae Virginis. siue Exercitium Spirituale Christianae Pietatis

Véron, François

Coloniae Agrippinae, 1505 [i. e. 1605]

3. Exercitium triplex de Cruce & pass. Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46577)

PARS TERTIA.

Peculiare exercitium de Cruce, & passionem Domini nostri, ferijs sextis, & in Quadragesima crebrò à pijs Sodalibus vsurpandum.

Quotidiana lectio boni Christiani, ait B. Bernardus, debet esse recordatio Dominicæ passionis. Nihil arbitrarium me scire inter vos, ait S. Paulus, nisi Iesum Christum, & hunc crucifixum. Sed & ipse Dominus Iesus amicis suis quibusdam indicauit, nullum obsequium sibi esse, aut esse posse gratius, quàm quod in meditando Passione sua sibi deferretur. Quocirca magna esse cura debet pijs Christianis, ut libellum aliquem habeant, ex plurimis, qui de hac materia editi sunt, ex quo materiam sibi ad meditationem necessariam decerpant; ne contingat tam salutare Exercitium à quoquam negligi. Quod si quibusdam Sodalibus non sit eiusmodi liber in promptu; ne illis in hac re, quæ maxime cordi esse debet, quicquam desimus, subiicimus sequentia Exercitia.

PRIMUM EXERCITIUM.

I. CONSIDERATIO: Quis patitur? Dignitate Deus, qui maiestate cælum replet & ter-

& terram. 2. homo nobilis, ex stirpe regia
Dauidis, de Spiritu sancto conceptus in
virginis utero. 3. Si intellectum spectes, do-
ctissimus; si voluntatem, sanctissimus, at-
que integerrimus, qui nullo vnquam erro-
re, aut peccato vel Deum offendit, vel ho-
minem læsit. 4. Si conuersationem atten-
das, grauiissimus, nunquam ridere visus, la-
chrymari sæpius, & quidem deflendo pec-
cata nostra. 5. Si formam, totiusq; corpo-
ris dignitatem; speciosus est forma præ fi-
liis hominū, complexione tenerimus. Tā-
tus, & tam admirabilis, ô homo, patitur.

2. Pro quo patitur? Non pro diuinissimis
illis Spiritibus, Cherubinis ac Seraphinis;
sed pro hominibus, pro luto & cinere, pro
peccatoribus ingratis; pro te in parti-
culari vilissimo homuncione; æternis ig-
nibus digno, &c. Et non commoueris?

3. Quare patitur? Nulla illi patiendi pro
se necessitas: non quia aliquid cognouit in
nobis bonum aut dignum, pro quo pater-
retur: non quòd habeat nobis opus: non
quòd accedat illi quicquam, ac detrahatur,
siue salutem, siue damnationem incurra-
mus: patitur ergo ex solo amore, pietate, &
misericordia vtrò, spontè, alacriter. O bo-
ne I E S V, quid tibi est? mori nos debui-
mus, & tu soluis? nos peccauimus, & tu
soluis? opus sine exemplo, gratia sine meri-

to, charitas sine modo.

4. Quid patitur? Nihil in ipso, dolore
cum: corpus, corporisque omnes sensus
anima item, eiusque omnes potentiae;
nihilque quicquid in Christo fuit, suas pa-
nas sustinuit. Poenae quoque fuerunt
horribilissimae, tum ex corporis tenerrima
constitutione, tum quòd nullo interno
fortio, ad ferendum suavius, subleuaretur.
tu, o Christiane, sub spinoso capite
delicate miles, nihil pati vis, aut potes?

SECUNDVM EXERCITIUM.

*Genera poenarum, & cruciatuum, qui
in passione Domini concurre-
rerunt.*

1. *Amara
separatio
matris, ac
Filij.*

PRIMUM est: Amara illa separatio
tris ac filij, cum Dominus iuratus ad mor-
tem, aman-
tissimae matri valedixit.
Quàm enim acerbum fuerit matri, & ta-
matri, tam duro diuortio valedicere filio
& tali filio, eunti ad mortem, & talem
mortem?

2. *Iude pro-
ditio, Petri
negatio, di-
scipulorum
fuga.*

2. Dolor ingens, quem hausit ex Iude
proditoris nefando scelere & inre-
petri amantissimi discipuli negatione,
discipulorum caeterorum fuga, & infide-
tate; quos omnes tenerrime diligebat,

paulò antè dulci sermone, & cibo corporis & sanguinis sui refecerat. Quam graue erat vendi, ac prodi tantum principem, & doctorem vilissimo pretio, à proprio discipulo, atrocissimis inimicis; à discipulis deseri, à primario negari.

3. Mœstitia illa ingens, anxietas, & agonia in horto: quando ex nimio pauore factus est sudor eius sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram.

3 Mœstitia,
& agonia
in horto.

4. Ignominia, ac infamia, quam accepit Dominus Iesus, dum toties ab vno loco in alterum, ab Anna ad Caipham, ab illo ad Pilatum, ab eo ad Herodem, & iterum ab Herode ad Pilatum manibus vinctis, satellitibus stipatus atrocibus, per publicas plateas, tanquam sicarius quidam ac latro duceretur, ac verius captaretur.

4 Ignominia, ac infamia multiplex.

5. Contumeliæ ingentes, & multiplices, quas sustinuit, cum nunc alapis caderetur, nunc conspueretur, arundine percuteretur, velaretur oculis, alba veste, & sordida purpura indueretur, Barabbæ infami latroni postponeretur, minus eo vita dignus censeretur, & id genus contumeliarum, conuietiorum, irrisionum pateretur.

5 Contumeliæ ingentes, & varia.

6. Flagellatio ad columnam; quæ non tantum immanissima fuit, sed etiam ignominiosissima.

6 Flagellatio.

7. Coronatio, in qua acerbissimus & ignominiosissimus.

7 Coronatio explicata.

explicabilis dolor, & cruciatus, cum intolerabili ignominia concurrebant. O quid erat videre Regem cæli & terræ tractari a uni belua immanius? Carnem illam virginem dirissimis flagellis laniari & discerpī; pretiosum illud caput sentibus apertis & lacerari.

8 *Egressio ad populum.*

8. Egressio illa cum purpureo indumento, & corona ad conspectum fuentis populi, clamantis; crucifige, crucifige. Stabat bonus Iesus deformis, & leproso similis, clamante Pilato; Ecce homo. & quis ille homo, & quantus, & qualis iam? quæ hominis in eo species?

9 *Gestatio Crucis.*

9. Gestatio propriæ Crucis, ac deductio per publicas ciuitatis magnæ plateas, inter nefarios latrones, satellites, inter adstantium dicteria, voces, ludibria, &c.

10 *Crucifixio.*

10. Crucifixio, genus mortis crudelissimum, prolixum & turpe: in quo tormenta omnia renouata; in quo inexplicabilis manus, pedum, neruorum, venarum concussio, extensio, ac tormentum ingens totius corporis.

11 *Matris in cruce adspectus.*

11. Matris dilectissimæ, ac amati discipuli perpetuus adspectus. Non ignorabat bonus Iesus admirabiles cruce, & tormenta, quibus amantissime matris suæ cor sauciabatur.

12 *Mors.*

12. Amara separatio corporis & animæ,

inter quæ summus semper amor fuerat,
 nulla rebellio, nulla pugna. Moritur ergo
 Angelorum rex & Dominus, in flore æta-
 tis, viuis & integris sensibus, moritur a-
 mor noster indebita morte, cum summa
 angustia, totus afflictus, tot^o lacer, anxius,
 sitibundus, fatigatus.

TERTIVM EXERCITIVM.

*Virtutum consideratio, quæ in Pas-
 sione Domini admirabiliter
 splendent.*

1. Humilitas admirabilis, qua se exina- *Humilitas.*
 niuit, & ab omnibus contemni, ac despici
 passus est, ne nos extollamur animo, sed il-
 lius amore contemni quoque, ac despici
 libenter velimus.
2. Obedientia, in re difficillima, ad mor- *Obedientia*
 tem vsque, & quidem Crucis; vt nos etiam
 obediamus præpositis nostris, in ijs rebus
 maximè, vbi sensualitas nostra repugnat.
3. Patientia, inter tot genera sibi succe- *Patientia.*
 dentium cruciatuum, vt nos discamus cō-
 uitia, & iniurias deglutire, ac obliuisci, nec
 verbis, nec minis, nec voluntate, nec signis
 vlc^o sci.
4. Constantia, siue perseuerantia, qua *Constantia.*
 neque flagitijs, neq; spinarum aculeis, ne-

K que

que clavis, neque Cruce à cursu procurandæ salutis nostræ diuelli potuit. Itidem & nobis faciendum.

Mansuetudo.

5. Mansuetudo instar ouiculæ innocentis; vt hinc discamus & nos tacere, cedere, obmutescere ad vitandas contentiones & iurgia.

Caritas.

6. Caritas, qua sitiuit salutem nostram, qua pro crucifixoribus orauit; qua dolorum suorum oblitus, cogitationem, atque curam suam conuertit ad lucrandam animam alterius latronis; vt discamus & nostrarum animarum salutem in omni loco querere ac sitire.

Contemptus mundi.

7. Contemptus mundi: Nam pendens à Cruce rex noster, non alium thronum habuit, quàm patibulum; non aliam coronam, quàm spineam; non alias epulas, quàm fel & acetum: non alios comites, quàm duos suspensos fures; non alios consolatores, quàm amarulètos illos miseros. Et nobis igitur mundus iste vilescat, & omnis gloria, ac voluptas illius.

Hæc autem puncta non simul omnia, sed nunc vnum, nunc alterum, siue secundum diuersos exercitios, siue primi, expendi debent. & peruenient pauca hæc aditum ad maiora, & vehementer accendere poterunt voluntatem & affectum, si debita præparatione, & diligentia examinentur, præmissa præparatione.

ratoria oratione, affixaque imaginatione nostra in Christum patientem, vel in ea loca, quibus passus est; eo modo & ratione quam postea paucis explanabimus, quando agemus de oratione mentali.

Oratio ad Iesum, pro percipiendo fructu passionis.

Obsacro te, Domine IESU CHRISTE, ut passio tua sit virtus mea; qua muniar, protegar & defendar. Vulnera tua sint mihi cibus & potus, quibus inebrier, & delecter. Aspersio sanguinis tui sit omnium peccatorum meorum ablutio. Mors tua sit mihi gloria sempiterna. In his sit mihi refectio, exultatio, sanitas, studium, gaudium, desiderium corporis & animæ, nunc, & in perpetuum, Amen.

LITANIAE DE PASSIO-
NE DOMINI NOSTRI
Iesu Christi.

K Yrie eleison. Christe eleison.
Kyrie eleison.

Iesu Christe audi nos.

Iesu Christe exaudi nos.

Pater de cælis Deus.

Fili redemptor mundi Deus.

Spiritus sancte Deus.

Sancta Trinitas vnus Deus.

Iesu triginta argenteis appretiate.

Iesu ad discipulorum pedes incli-
nate.

Iesu in oratione prostrate.

Iesu in agonia sanguineo sudore
perfuse.

Iesu osculo à Iuda tradite.

Iesu à ministris ligate.

Iesu à discipulis derelictæ.

Iesu Anne, & Caiphæ presentate.

Iesu alapa à ministro percussæ.

Iesu falsis testibus accusate.

Iesu reus mortis iudicare.

Iesu in faciem conspue, oculis ve-
late, colaphis cæse.

Iesu à Petro ter negate.

Iesu vinctus Pilato tradite.

Iesu ab Herode, & eius exercitu

Miserere nobis.

spret,

sprete, & illuse.

Iesu veste alba indute.

Iesu Barabbæ postposite.

Iesu flagellis cæse.

Iesu propter scelera nostra attrite.

Iesu veste purpurea indute.

Iesu spinis coronate.

Iesu arundine percusse.

Iesu à Iudæis ad Crucē postulate.

Iesu morte turpissima condēnate.

Iesu voluntati Iudæorum tradite.

Iesu Crucis pondere grauate.

Iesu vestibis exute.

Iesu clauis in Cruce confixe.

Iesu cum iniquis reputate.

Iesu à prætereuntibus blasphema-
te.

Iesu à Iudæis derise.

Iesu à militibus illuse.

Iesu à latrone iniurijs laceffite.

Iesu opprobrijs saturate.

Iesu felle & aceto in sinu potate.

Iesu vsque ad mortem Crucis obe-
diens facte.

Iesu lancea transfixe.

Iesu de cuius latere exiuit sanguis,
& aqua.

Iesu de Cruce deposite.

Iesu in monumento nouo tumu-
late.

Miserere nobis.

K 3

Iesu.

Miserere nobis.

sprete,

Iesu, cuius liuore sanati sumus, miserere.
Iesu pro nobis crucifixe, mortue, & sepul-
te, Miserere nobis.

Agnus Dei, &c. Parce nobis I E S V.

Agnus Dei, &c. Exaudi nos I E S V.

Agnus Dei, &c. Miserere nobis.

Iesu Christe audi nos.

Iesu Christe exaudi nos.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie elei-
son.

Pater noster.

Vers Et ne nos inducas, &c.

Resp. Sed libera nos, &c.

Vers. Domine exaudi, &c.

Resp. Et clamor meus, &c.

ORATIO.

Domine I E S V Christe, fili Dei viui
qui hora sexta, pro redemptione
di, crucis patibulum ascendisti, & sa-
guinem tuum pretiosum in remissione
peccatorum nostrorum fudisti; te humi-
ter deprecamur, vt post obitum nostrum
paradisi ianuas nos gaudenter introire
cedas. Qui viuis & regnas Deus in secula
culorum, Amen.

P A R